USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu ve věcech volebních, ve věcech místního a krajského referenda a ve věcech politických stran a politických hnutí složeném z předsedy senátu Tomáše Langáška, soudkyně zpravodajky Michaely Bejčkové a soudců Radana Malíka, Petra Mikeše, Pavla Molka, Milana Podhrázkého a Ivo Pospíšila v právní věci navrhovatelů: **a) I. P.**, **b) Ing. D. E.**, **c) J. V.**, **d) V. N.**, **e) D. Ž.**, **f) L. J.**, **g) J. K.**, **h) P. K.**, **i) V. K.**, **j) M. M.**, **k) L. Š.**, **l) Ing. I. P.**, **m) O. Ch.**, **n) H. L.**, a účastníků řízení: **1) Ing. Petr Pavel, M.A.,** a **2) Ing. Tomáš Kulhánek, MBA**, oba zastoupeni advokátem JUDr. Františkem Vyskočilem, Ph.D., sídlem Voršilská 130/10, Praha 1, a **3) Státní volební komise**, sídlem nám. Hrdinů 1634/4, Praha 4, týkající se návrhů na neplatnost volby prezidenta republiky konané ve dnech 13. a 14. ledna 2023 (I. kolo) a 27. a 28. ledna 2023 (II. kolo), spojených s návrhy na vydání předběžného opatření,

takto:

I. Návrhy **se zamítají**.

II. Návrhy na vydání předběžného opatření **se zamítají**.

III. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Volební stížnost a vyjádření účastníků řízení

[1] Nejvyšší správní soud obdržel dne 7. února 2023 obsahově stejná podání čtrnácti navrhovatelů, která se domáhají vydání předběžného opatření – odkladu konání volby prezidenta republiky vyhlášené na 13. a 14. ledna 2023, a to na dobu potřebnou pro kontrolu registrace všech přihlášených kandidátů. Všechny návrhy (*volební stížnosti*) byly variacemi na stejný vzor, a byly proto zapsány pod stejnou spisovou značku.

[2] Navrhovatelé ve volebních stížnostech nesouhlasí s postupem Ministerstva vnitra při rozhodování o registraci kandidátních listin pro volbu prezidenta republiky. Tvrdí, že ministerstvo porušilo pravidla pro zadávání veřejných zakázek, když vybíralo dodavatele počítačového programu pro strojové zpracování podpisů na peticích, které předkládali jednotliví kandidáti. Navrhovatelé poukazují též na to, že občané při podepisování petičních archů neudělili souhlas s tím, aby jejich osobní údaje zpracovávala

soukromá společnost. Podle navrhovatelů nemůže Ministerstvo vnitra takto delegovat svou pravomoc kontrolovat podpisy na peticích. Kontrolu postupu Ministerstva vnitra při ověřování podpisů, kterou provedl Nejvyšší správní soud, považují navrhovatelé za neúčinnou. Z volby tak mohli být neprávem vyřazeni i ti kandidáti, kteří předložili zákonem požadovaných 50 000 podpisů.

II. Právní hodnocení

[3] Nejvyšší správní soud vyhodnotil volební stížnosti podle jejich obsahu [§ 41 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, a § 64 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní („s. ř. s.")] jako návrhy na neplatnost volby prezidenta ve smyslu § 90 odst. 5 s. ř. s. a § 66 zákona č. 275/2012 Sb., o volbě prezidenta republiky a o změně některých zákonů (zákon o volbě prezidenta republiky). Navrhovatelé se sice formálně vzato domáhali jen vydání předběžného opatření, kterým by bylo odloženo konání (prvního kola) volby. To však již nyní, tj. poté, co proběhlo i druhé kolo volby a její výsledek byl řádně vyhlášen ve Sbírce zákonů, není možné. V textu volebních stížností se navíc obrat „neplatnost volby" objevuje několikrát, a proto soud nepovažoval za nutné vyzývat navrhovatele k formulaci petitu tak, aby jednoznačně odpovídal textu zákona (srov. obdobně usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. února 2018, čj. Vol 32/2018-20).

[4] Podání návrhu na odklad volby, která již proběhla, samo o sobě vyvolává pochybnosti o tom, zda je takový návrh míněn vážně. Nejspíš není. Volební stížnosti totiž obsahově zcela odpovídají řadě podání, jimž Nejvyšší správní soud čelí již ode dne předcházejícího zahájení prvního kola volby prezidenta (viz například řízení sp. zn. Vol 2/2023, Vol 3/2023, Vol 6/2023, Vol 13/2023, Vol 20/2023 a řadu jiných).

[5] Podle § 66 zákona o volbě prezidenta republiky se návrhu na neplatnost volby prezidenta může domáhat ochrany u soudu každý občan zapsaný do stálého seznamu voličů. Návrh je třeba podat nejpozději sedm dnů po vyhlášení celkového výsledku volby prezidenta Státní volební komisí. Návrh na neplatnost volby prezidenta může podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledek volby prezidenta.

[6] Okruh účastníků řízení o neplatnosti volby prezidenta republiky plyne ze zákona. V tomto případě jsou účastníky kromě navrhovatelů i Státní volební komise jako příslušný volební orgán; občan Tomáš Kulhánek, na jehož kandidátní listině byl uveden kandidát, jehož volba byla napadena; a samotný tento kandidát Petr Pavel (§ 90 odst. 5 s. ř. s.).

[7] Volební stížnosti napadají proces registrace kandidátních listin pro volbu prezidenta republiky. V řízení ve věcech neplatnosti voleb a hlasování podle § 90 s. ř. s. však vůbec nelze argumentovat vadami při registraci kandidátní listiny (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 10. listopadu 2016, čj. Vol 4/2016-191, č. 3522/2017 Sb. NSS). Ke zpochybnění registrace slouží samostatné řízení týkající se ochrany ve věcech registrace (§ 89 s. ř. s. a § 65 zákona o volbě prezidenta republiky). Soud tak tyto námitky ani nemusí blíže zkoumat, protože jsou předem odsouzeny k neúspěchu.

[8] Nejvyšší správní soud nedávno přezkoumal několik rozhodnutí Ministerstva vnitra o registraci kandidátních listin pro nynější volbu prezidenta. Registroval kandidátní listinu Karla Diviše, potvrdil, že neměli být registrováni kandidáti Karel Janeček a Pavel Zítko, a zrušil rozhodnutí o registraci kandidátní listiny Denisy Rohanové (usnesení ze dne 7. prosince 2022, čj. Vol 10/2022-20, a ze dne 13. prosince 2022, čj. Vol 7/2022-87, čj. Vol 9/2022-38 a čj. Vol 16/2022-48). Proti třem z těchto rozhodnutí byly podány ústavní stížnosti, které Ústavní soud odmítl jako zjevně neopodstatněné (usnesení ze dne 3. ledna 2023, sp. zn. Pl. ÚS 36/22 a sp. zn. Pl. ÚS 35/22, a ze dne 10. ledna 2023, sp. zn. Pl. ÚS 37/22).

[9] Pro volbu prezidenta republiky tak nakonec byly zaregistrovány kandidátní listiny devíti kandidátů. Část z nich již soud přezkoumal, ty zbývající žádný z oprávněných navrhovatelů nezpochybnil. V obou případech jsou rozhodnutí o registraci pravomocná a při soudním zkoumání platnosti volby prezidenta se již nelze zabývat tím, zda v registračním řízení byl, či nebyl porušen zákon.

[10] Je pravda, že navrhovatelé nebyli oprávněni návrh ve věci registrace kandidátních listin podat, neboť k tomu nejsou aktivně legitimováni (okruh navrhovatelů ve věci registrace kandidátní listiny podle § 89 s. ř. s. je totiž podstatně užší než okruh navrhovatelů neplatnosti volby prezidenta podle § 90 s. ř. s.). Tím spíš však nemohou registraci zpochybňovat v návrhu na vyslovení neplatnosti volby prezidenta, tedy v řízení se zcela odlišným předmětem (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. února 2013, čj. Vol 30/2013-47, body 17 až 20). To odpovídá smyslu registračního řízení, v němž vzniká vztah jen mezi těmi, kdo navrhují registraci kandidátních listin, a registračním orgánem (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 9. prosince 2004, čj. Vol 11/2004-31, č. 471/2005 Sb. NSS).

[11] Někteří navrhovatelé vznesli námitku podjatosti předsedy senátu Tomáše Langáška z důvodu jeho studia na Středoevropské univerzitě. Soud ji však nepředkládal podle § 8 s. ř. s. předsedovi soudu k přidělení tříčlennému senátu, aby o ní rozhodl. O námitce obdobného obsahu totiž soud už opakovaně rozhodl tak, že Tomáš Langášek nemá žádný poměr k věci, účastníkům ani jejich zástupcům ve smyslu § 8 odst. 1 s. ř. s., který by zakládal pochybnosti o jeho nepodjatosti (viz usnesení ze dne 2. listopadu 2021, čj. Nao 234/2021-31, a ze dne 7. prosince 2022, čj. Nao 172/2022-24; obdobně též usnesení Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 35/22 ze dne 3. ledna 2023, bod 14). Navrhovatelé netvrdí žádné nové důvody pro vyloučení předsedy senátu, a postačí tak na citovaná usnesení odkázat.

[12] Pro úplnost soud poznamenává, že volební stížnosti nezasílal účastníkům řízení k vyjádření. Návrhy zpochybňovaly výlučně zákonnost registrační fáze volby prezidenta republiky, což není v řízení o neplatnosti volby možné. Ani případná vyjádření účastníků by tak nemohla přivodit jiné než zamítavé rozhodnutí. Soud si navíc vyžádal vyjádření k obsahově totožnému návrhu již v řízení sp. zn. Vol 37/2023.

[13] Někteří navrhovatelé přiložili také žádosti o náhradu škody podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem. To zdůvodňovali buď tím, že utrpěli škodu, neboť si

u sázkové kanceláře vsadili na vítězství Pavla Zítka, nebo tím, že utrpěli nehmotnou újmu, neboť jejich osobní údaje se dostaly bez jejich svolení do rukou třetí osoby zpracovávající petiční archy na podporu prezidentských kandidátů. K projednání těchto návrhů však Nejvyšší správní soud nemá pravomoc. Obecné nároky na náhradu škody projednávají soudy rozhodující v občanském soudním řízení, nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím či nesprávným úředním postupem je nadto třeba uplatnit nejprve u příslušného orgánu [§ 14 odst. 1 a § 6 odst. 2 písm. b) zákona č. 82/1998 Sb.], jímž Nejvyšší správní soud není. Touto částí návrhů na neplatnost volby prezidenta republiky se proto soud nemohl zabývat. Podobně se Nejvyšší správní soud nemohl zabývat ani tvrzením o zneužití pravomoci veřejného činitele, které někteří navrhovatelé uvedli v souvislosti se žádostí o náhradu škody.

III. Závěr a náklady řízení

[14] Nejvyšší správní soud proto volební stížnosti zamítl.

[15] V době podání návrhu již proběhlo první (i druhé) kolo volby, jehož konání požadovali navrhovatelé odložit návrhem na vydání předběžného opatření. Z povahy věci tak nebylo možné takovým návrhům vyhovět, a proto je Nejvyšší správní soud rovněž zamítl.

[16] Výrok o nákladech řízení se opírá o § 93 odst. 4 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení na úřední desce Nejvyššího správního soudu (§ 93 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 14. února 2023

Tomáš Langášek
předseda senátu